

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. KS. ANTONIEGO PODGÓRSKIEGO
w IWONICZU**

r. szk. 2024/2025

UKŁAD TREŚCI W PROGRAMIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM:

- I. Wizja i misja szkoły.**
- II. Podstawa prawna.**
- III. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025 dotyczące szkół podstawowych. Najważniejsze wartości.**
- IV. Założenia teoretyczne Programu, model absolwenta, podstawy modyfikacji programu oraz wnioski i rekomendacje po diagnozie tj. mocne strony (czynniki chroniące) i słabe strony (czynniki ryzyka, rozpoznane zagrożenia i problemy) ; rekomendacje.**
- V. Cele ogólne i szczegółowe.**
- VI. Zadania wychowawczo – profilaktyczne i pożądane efekty ich realizacji.**
- VII. Innowacje, programy i projekty wychowawczo-profilaktyczne realizowane w szkole.**
- VIII. Założenia ewaluacyjne.**
- IX. Załączniki do Programu.**

I. Wizja i misja szkoły.

WIZJA NASZEJ SZKOŁY

„Do szkoły wchodzimy uśmiechnięci, a wychodzimy z niej radośni”

MISJA:

Jesteśmy szkołą:

- bezpieczną,
- promującą zdrowy styl życia,
- promującą chrześcijański system wartości,
- upowszechniającą dziedzictwo cywilizacyjne Polski i Europy,
- opierającą pracę wychowawczą wokół postawy i dorobku Patrona - ks. Antoniego Podgórskiego,
- wspierającą ducha partnerstwa między uczniami i pracownikami, między rodzicami a szkołą, między społecznością lokalną a szkołą,
- dbającą o tradycje i ceremoniał szkoły,
- pomagającą uczniom rozwijać swoje talenty i osiągać sukcesy,
- prowadzącą działania przygotowujące uczniów do wyboru właściwej drogi życiowej,
- zapewniającą atrakcyjne zajęcia prowadzone w dobrze wyposażonej szkole,
- zapewniającą równość szans i sprawiedliwość społeczną,
- wspierającą pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym całe życie.

II. Podstawa prawna Programu:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
7. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji

przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

8. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
10. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
11. Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego czyli tzw. ustawa Kamilka z 15 lutego 2024 r.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych
13. Rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
15. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
16. Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
21. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. 2023 poz. 1870).
23. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
24. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
25. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

26. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

27. Rozporządzenia MENiS z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki.

28. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

III.

A. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:

- Edukacja prozdrowotna w szkole; kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej.
- Nauka udzielania pierwszej pomocy.
- Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę.
- Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
- Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
- Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
- Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
- Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
- Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

B. Najważniejsze wartości:

- **wartości, wyznaczone przez politykę oświatową państwa, m.in.:** patriotyzm, odpowiedzialność za region i ojczyznę oraz empatia i wrażliwość

na potrzeby innych, bezpieczeństwo, aktywność fizyczna i zdrowie psychiczne;

- kontynuacja obchodów 85. Rocznicy utworzenie Polskiego Państwa Podziemnego i - 80 rocznicy Rzeczypospolitej Iwonickiej i Akcji „Burza” na naszym terenie;
- pamięć o bohaterstwie Polaków w czasie II wojny światowej – 80 rocznica zakończenia II wojny św.;
- 81 rocznica mordu w Lesie Grabińskim w 1944r. (24 lipca);
- **najważniejsze wartości wskazane przez rodziców, nauczycieli i uczniów:** szczerłość, szacunek, tolerancja, odpowiedzialność, przyjaźń, sprawiedliwość, zdrowie, rodzina, miłość, dobro, wiara;
- **szacunek dla twórców polskiej literatury** – m.in. czytanie „Kordiana” J. Słowackiego;
- bezpieczeństwo, aktywność fizyczna i zdrowie psychiczne,
- wsparcie dla dziecka z problemami w szkole,
- znajomość zasad dobrego wychowania,
- poczucie własnej wartości,
- krytycyzm wobec treści przekazywanych przez różne media, w tym społecznościowe i bezpieczne poruszanie się w sieci.

III. Założenia teoretyczne Programu, model absolwenta, wnioski i rekomendacje po diagnozie - czynniki chroniące i czynniki ryzyka – mocne strony oraz rozpoznane zagrożenia i problemy; rekomendacje.

Wychowanie w naszej szkole ma charakter:

integralny - obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia: fizyczną, poznawczą, emocjonalną, moralną, duchową i społeczną;

personalistyczny - postrzegamy uczniów, jako osoby - podmioty z przynależną im wolnością, szacunkiem, równością, tolerancją, ale także i odpowiedzialnością;

indywidualny - zawsze uwzględniamy etap rozwoju i możliwości psychofizyczne ucznia.

Definicja wychowania: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo oświatowe).

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia” (art. 5 Ustawy Prawo oświatowe).

Uczestnicy i adresaci Programu: uczniowie, nauczyciele i rodzice.

Współpraca wychowawcza z instytucjami: z Sądem, Policją, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 1 w Krośnie, Urzędem Gminy /Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Kołem Gospodyń Wiejskich, Parafią, Strażą Pożarną, Biblioteką Publiczną, teatrami, kinami, szkołami z terenu Gminy, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Współpraca z rodzicami: zapoznanie rodziców z Programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi dokumentami Szkoły; precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów – Statut Szkoły; uwzględnianie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, profilaktyki i opieki; badanie opinii rodziców odnośnie funkcjonowania Szkoły; włączanie rodziców do pracy przy realizacji zadań wychowawczych; wyróżnianie rodziców za wkład pracy i pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.

Współpraca z Radą Rodziców - udział w tworzeniu Programu wychowawczo-profilaktycznego; - udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; - pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości i wyjazdów klasowych, szkolnych. Podziękowania, listy gratulacyjne.

Model absolwenta:

W zakresie wiedzy:

- zna historię, kulturę, obyczaje i własnej miejscowości, regionu, kraju,

- **ma odpowiednie do wieku poczucie więzi i odpowiedzialności za region i ojczyznę,**
- ma podstawowe wiadomości niezbędne w dalszym kształceniu i życiu, ma wiadomości o otaczającym świecie i zjawiskach w nim zachodzących,
- posiada wiedzę o zagrożeniach wynikających ze współczesnej cywilizacji, w tym o zagrożeniach dla zdrowia wynikających z pandemii oraz o zagrożeniu od środków psychotropowych i technologii komputerowej (cyberprzemoc),
- zna normy zachowania i postępowania odpowiednie do wieku i sytuacji,
- **poznaje różne zawody i potrzebne umiejętności,** przygotowuje się do trafnego wyboru drogi kształcenia, **rozumie potrzebę kształcenia przez całe życie.**

W zakresie umiejętności:

- potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych i szukać wsparcia w razie potrzeby, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, umie stosować poznane wiadomości w życiu,
- **roztropnie korzysta w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych,** dzieli się swoją wiedzą i współpracuje w zespole, potrafi samodzielnie dostrzegać i rozwiązywać problemy, posiada umiejętności komunikowania i zachowania w różnych sytuacjach, potrafi okazać szacunek względem dorosłych, potrafi zachować się bezpiecznie.

W zakresie postaw:

- aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-kulturalnym szkoły i środowiska,
- jest dumny z przynależności do społeczności lokalnej, kultury polskiej i europejskiej,
- optymalnie wykorzystuje swoje możliwości i talenty,
- zachowuje się coraz bardziej dojrzałe i odpowiedzialnie,
- ma poczucie własnej wartości, jest asertywny, potrafi odmówić, **przyjmuje postawę szlachetności i zaangażowania społecznego,**
- jest kulturalny, wrażliwy i tolerancyjny, **szanuje siebie i innych,** przestrzega norm postępowania wobec rówieśników i dorosłych,

- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne, rozumie wagę aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania,
- unika zagrożeń, w tym uzależnień od komputera i od substancji psychoaktywnych,
- przestrzega procedur obowiązujących w szkole,
- jest odpowiedzialny za środowisko naturalne.

Program wychowawczo-profilaktyczny zmodyfikowano na podstawie:

A. Analizy wyników badań ankietowych przeprowadzonych w roku szk.2023-24:

- **Wychowanie do wartości - ankieta dla nauczycieli, rodziców i uczniów (grudzień 2023 r.)**

Cele : poznanie opinii rodziców, nauczycieli i uczniów odnośnie cenionych wartości

- określenie **poziomu zaangażowania rodziców / prawnych opiekunów uczniów w działania szkoły**
- **Społeczna Diagnoza Uczniów** dla miast i gmin biorących udział w kampanii” Zachowaj Trzeźwy Umysł 2023”
- **Ankiety „Szkoła i ja”** – klasy IV-VIII

Cel: badanie poczucie bezpieczeństwa, przynależności do klasy, szkoły, życzliwości.

- **Ankiety „Czy umiesz się uczyć?”** – klasy IV-VII

Cel: badanie poziomu motywacji do nauki.

- **Sprawozdań i dokumentacji wychowawców klas i specjalistów pracujących z dziećmi oraz zespołu wychowawczego, obserwacji; wniosków i rekomendacji przyjętych podczas posiedzeń rady pedagogicznej.**
- **Informacji płynących ze współpracy z rodzicami i instytucjami, tj. Urzędem Gminy, GOPS-em (Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie) i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, trenerami prowadzącymi warsztaty.**

B. Wnioski wynikające z diagnozy:

Mocne strony (czynniki chroniące):

- liczne działania wychowawcze i profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych i wychowawczych danej klasy,
- zadowolenie nauczycieli z zaangażowania rodziców w życie szkoły,

- na ogół dobre i bardzo dobre relacje dzieci z rodzicami,
- świadome wprowadzanie przez rodziców zasad w wychowaniu dzieci, troska o nie, reagowanie na złe zachowania, np. na używanie wulgaryzmów,
- troska nauczycieli o uczniów, reagowanie na ich złe postępowanie, np. wulgaryzmy, agresję,
- zaangażowanie dzieci w organizację akcji dobroczynnych,
- stwarzane są warunki do podnoszenia poziomu nauczania i osiągnięcia sukcesu wszystkim uczniom na miarę ich indywidualnych możliwości, nauczyciele uwzględniają w pracy dydaktyczno-wychowawczej sytuację ucznia;
- organizacja pomocy psychologiczno –pedagogicznej jest adekwatna do potrzeb;
- dzieci i młodzież na ogół przestrzegają podstawowych norm społecznych i stosują się do przyjętych w szkole regulaminów, większość uczniów jest zdyscyplinowana, posłuszna, rozumie potrzebę przestrzegania kodeksu klasowego;
- uczniowie angażują się w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych (prace na rzecz klasy, szkoły i środowiska, rozwijanie zainteresowań, praca w organizacjach, udział w różnych wydarzeniach, akcjach, wolontariacie, konkursach, zawodach, rajdach);
- wychowawcy na bieżąco współpracują ze sobą i ze specjalistami oraz rodzicami;
- w szkole uczą się dzieci niepełnosprawne, z deficytami osiągnane są dobre efekty w pracy z nimi;
- rodzice są dobrze zorientowani w zagrożeniach, jakie niesie Internet oraz możliwościami blokowania i wyjaśniania dzieciom, co jest dla nich szkodliwe;
- szkoła prowadzi działania podnoszące kulturę osobistą, umiejętność odbioru kultury, wspiera czytelnictwo wśród dzieci;
- wysokie aspiracje edukacyjne rodziców w stosunku do dzieci oraz więź z Kościołem;
- placówka posiada dobrą bazę materialną, dba o estetykę klas oraz bhp.

Słabe strony (czynniki ryzyka w szkole i środowisku, utrudniające rozwój i sprzyjające dysfunkcjom oraz problemy do rozwiązania):

Słabe strony:

- nie wszyscy uczniowie przestrzegają reguł dobrego zachowania, zdarzają się przypadki obrażania, dokuczania, wyśmiewania;
- zdarza się używanie wulgarnego słownictwa, niska kultura wypowiedzi oraz przypadki niekulturalnego odnoszenia się uczniów do nauczycieli i do siebie nawzajem;
- dzieci mają utrudniony dostęp do takich instytucji kultury, jak teatr, opera, filharmonia;
- dorośli nie mają pełnej kontroli nad zachowaniem dzieci w sieci i ilością czasu spędzanego przed ekranem;
- gorsze relacje dzieci z ojcami niż z matkami;
- występują takie zjawiska, jak: niepowodzenie w nauce, nadpobudliwość, zaburzenia uwagi, słabe radzenie sobie niektórych uczniów z emocjami i stresem, łamanie wcześniej ustalonych zasad, powolne reagowanie na polecenia nauczyciela oraz męczliwość dzieci;
- większość uczniów ma poczucie wartości, jest aktywna, zaangażowana, lecz są też dzieci zamknięte, mniej odważne;
- brak zajęć dydaktyczno – wyrównawczych dla wszystkich potrzebujących uczniów;
- brak należytej opieki, wspólnego ustalania zasad lub niekonsekwentne ich egzekwowanie w niektórych rodzinach;
- mała ilość czasu spędzana przez niektórych dorosłych z dzieckiem.

Rekomendacje:

W nowym roku szkolnym należy szczególnie:

- **Motywować uczniów do nauki i rozwijania talentów, w tym sportowych. Prowadzić naukę pierwszej pomocy;**
- W dalszym ciągu wzmocnić aktywność fizyczną i zdrowie psychiczne uczniów;

- Prowadzić działania związane z kształtowaniem umiejętności społecznych i obywatelskich;
- Pracować nad eliminowaniem wulgaryzmów oraz stosowaniem przez wszystkie dzieci zasad grzecznościowych oraz kultury zachowania (radzenie sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, umiejętność podejmowania decyzji, nawiązywanie relacji, uczenie współpracy w grupach);
- Edukować o zjawisku przemocy, wpajać obowiązek powstrzymania się od agresji i przemocy oraz obowiązek pomagania poszkodowanym;
- Skłaniać do bezpośrednich kontaktów rówieśniczych w miejsce sztucznych komunikatorów i stwarzać do nich jak najwięcej okazji;
- Dbać o akceptację i dowartościowanie dziecka w klasie, budować jego wartość i wiarę w samego siebie, wspierać emocjonalnie;
- Zapobiegać przemocy psychicznej wśród uczniów, odtrącaniu, uspołeczniać dzieci z deficytami funkcji społecznych, dbać o integrację oraz dyscyplinę w klasach;
- Kształtować i nagradzać dojrzałe i odpowiedzialne postępowanie młodzieży;
- Umożliwiać bezpośredni udział lub kompensować w inny sposób utrudniony dostęp do instytucji kultury;
- Kontynuować działania związane z zapobieganiem uzależnieniom i trudnościom emocjonalnym;
- Nadal angażować rodziców w życie szkoły. Prowadzić pedagogizację i włączać rodziców we wspólne oddziaływania wychowawcze tak, by dziecko miało zarówno zaufanie, jak i świadomość kontroli ze strony dorosłych;
- Przypominać rodzicom o potrzebie wsparcia, konsekwencji, mądrej kontroli;
- Nadal poznawać i w razie potrzeby stosować Standardy Ochrony Małoletnich;
- Szkolić nauczycieli i rodziców w temacie wychowania i profilaktyki, w tym o potrzebach uczniów autystycznych.

V. Cele ogólne i szczegółowe:

Działalność wychowawcza ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Celem szkoły jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego

nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje.

Działalność profilaktyczna ma na celu wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenia i likwidowanie czynników zaburzających zdrowe życie.

Cele szczegółowe wyznaczają zadania przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach zajęć z wychowawcą oraz podczas innych wydarzeń i sytuacji wychowawczych. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach:

- fizycznej (rozwój biologiczny),
- psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny),
- społecznej,
- aksjologicznej.

VI. Zadania wychowawczo – profilaktyczne i pożądane efekty ich realizacji:

Wychowanie do wartości.

- **Uczeń rozwija sferę duchową i moralną:** jest wrażliwy na prawdę, dobro i piękno, uczestniczy w edukacji patriotycznej, poznawaniu polskiej kultury, postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. zna kulturę, obyczaje i historię własnej miejscowości, regionu, kraju, **w tym przejawy bohaterstwa Polaków w czasie II wojny światowej,**
- zna postać i dokonania patrona szkoły – ks. Antoniego Podgórskiego.
- poznaje kanony edukacji klasycznej, dziedzictwo cywilizacyjne Europy, w tym kulturę łacińską, chętnie bierze udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska,
- zna i stosuje zasady dobrego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach,
- umie kontaktować się z ludźmi (opanowuje emocje, panuje nad uczuciami, ma szacunek dla innych, w tym niepełnosprawnych, ma szacunek dla cudzej własności, uczy się dobrych manier, umie rozwiązywać konflikty, potrafi być tolerancyjny, prawdomówny, odważny),

- umie ocenić własne zachowanie (zdolny do samokontroli, do planowania działań, do podejmowania coraz bardziej samodzielnych decyzji),
- zna i przestrzega przepisy szkolne i normy zachowania
- zna Konwencję o Prawach Dziecka,
- ma odpowiednią do wieku wiedzę o uzależnieniach i innych „pułapkach” wieku młodzieńczego (podkultury, dopalacze, Internet itp.),
- zna zasady Dekalogu,
- wie, kto może mu pomóc w razie potrzeby.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć edukacyjnych, zajęć wychowania do życia w rodzinie, zajęć wychowawczych, uroczystości, konkursów, wyjazdów edukacyjnych, przeglądów artystycznych, w świetlicy szkolnej, działalności w organizacjach, w kontaktach osobowych oraz podczas porządkowania i odwiedzin cmentarzy.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: wrażliwość na piękno i prawdę, uczciwość, dobro, szlachetność, odpowiedzialność, wiarygodność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, dobroć, samokontrola, świadomość swoich praw i praw innych, gotowość do uczestnictwa w kulturze, szacunek dla patrona szkoły, odpowiedzialność za region i ojczyznę.

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru kultury i sztuki, w tym upowszechnianie czytelnictwa.

- **Uczeń ma odpowiedni stosunek do pracy, rozwija się intelektualnie przygotowuje się do odbioru kultury i sztuki, wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu; ma szacunek do pracy, planuje własną przyszłość, przygotowuje się do wyboru szkoły ponadpodstawowej i zawodu,**
- jest sumiennie przygotowany do lekcji, dba o materiały szkolne,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach, umie pracować w grupie, jest systematyczny,
- chętnie udziela pomocy innym uczniom, potrafi słuchać z uwagą, potrafi się wypowiadać, zna i rozwija swe uzdolnienia i zainteresowania, rozwija swoje kompetencje informatyczne, bezpiecznie korzysta z technologii cyfrowych

- umie korzystać z zasobów biblioteki, bierze udział w konkursach czytelniczych, literackich, doskonali umiejętność posługiwania się katalogami, informacją komputerową,
- wie, gdzie ma możliwość zgłaszania sytuacji stanowiących zagrożenie związane z użytkowaniem Internetu, przygotowuje prezentacje multimedialne, filmy, scenariusze, przedstawienia, referaty,
- zna zasady skutecznego uczenia się,
- zna swoje mocne i słabe strony,
- pełni różne funkcje i role,
- dba o piękno mowy ojczystej, poznaje literaturę, bierze udział w wydarzeniach kulturalnych,
- **rozumie wartość wykształcenia i nauki przez całe życie**, czuje się odpowiedzialny za własną edukację,
- bierze udział w przedstawieniach teatralnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, projekcjach filmowych, wystawach, koncertach.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć edukacyjnych, doradztwa zawodowego, pomocy psychologiczno - pedagogicznej, zajęć wychowawczych, kół zainteresowań, w kontaktach osobowych, pracy w zespołach zadaniowych, w świetlicy szkolnej, w bibliotece, akcjach charytatywnych, w ramach współpracy kulturalnej z instytucjami.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: odpowiedzialność, kreatywność oraz umiejętność pracy zespołowej, zdobywanie wiedzy i umiejętności na miarę możliwości, rozwój zainteresowań czytelniczych, artystycznych, przedmiotowych, systematyczność, chęć pomocy innym, adekwatny wybór dalszej drogi kształcenia.

Kształtowanie postaw obywatelskich, poszanowania historii, tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

- **Uczeń odnajduje swoje miejsce w rodzinie, w grupie koleżeńskiej, w społeczności szerszej (lokalnej, regionalnej, narodowej, europejskiej):**
- ma poczucie więzi z rodziną, umie wyrazić wdzięczność rodzicom, rozumie znaczenie i funkcje rodziny,

- dobrze czuje się w grupie koleżeńskiej, zna zasady dobrego wychowania, kompromisu, bezinteresowności,
- potrafi działać w samorządzie klasowym i szkolnym, jest zdolny do współpracy w środowisku społecznym, szanuje mienie prywatne i społeczne,
- zna historię, walory naturalne, tradycję i kulturę miejscowości i regionu; **ma szacunek do historii**, dba o miejsca pamięci, zna dziedzictwo Patronów Roku,
- zna i przestrzega ceremoniał szkoły, **docenia bohaterstwo przodków, zwłaszcza z czasów II wojny światowej (ratowanie innych ludzi, walka za Ojczyznę)**
- zna instytucje lokalne i ich zadania, ma szacunek dla państwa,
- aktywnie i kulturalnie uczestniczy w obchodach świąt państwowych i innych wydarzeniach patriotycznych i obywatelskich, poznaje kulturę innych narodów.

Formy realizacji: zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, wycieczki, uroczystości i spotkania klasowe, konkursy, uroczystości szkolne i środowiskowe, projekty, rajdy, wycieczki edukacyjne.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: więź z rodziną, klasą, wspólnotą lokalną, patriotyzm, zaangażowanie społeczne, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi, szacunek dla demokracji, państwa, dla innych narodów i kultur, poszanowanie dla dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.

Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa, szczególnie w związku z zakażeniami, sytuacją wojenną w Ukrainie oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne.

- **Uczeń dba o swoje zdrowie, sprawność fizyczną i bezpieczeństwo:**
- zna i przestrzega procedury obowiązujące w okresie epidemii,
- rozumie wartości i zagrożenia – pokój i wojna, solidarność i terroryzm, osiągnięcia medycyny i choroby epidemiczne,

- rozumie, że ilość spędzanego czasu przed ekranem, telefonem powinna być kontrolowana,
- przestrzega zasad higieny, docenia wartości estetyczne,
- rozumie znaczenie zdrowia fizycznego i psychicznego,
- wie, jak zadbać o zdrowie psychiczne; rozumie, czym jest pozytywne myślenie, wsparcie ze strony innych,
- **widzi zależność między aktywnością fizyczną a zdrowiem, rozwija swoją sprawność fizyczną,**
- zna konsekwencje niewłaściwego odżywiania się i prowadzenia niezdrowego trybu życia,
- rozumie istotę przemian w okresie dorastania,
- **potrafi aktywnie wypełnić czas wolny,**
- zna zagrożenia ze strony innych ludzi, umie zachować się w sytuacjach niebezpiecznych (numery alarmowe i do kogo się zwrócić w razie potrzeby),
- unika agresji i przemocy, w tym w „cyberprzestrzeni”, stosuje się do obowiązujących zasad i regulaminów, dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- przyjmuje postawę proekologiczną,
- chętnie uczestniczy w konkursach i imprezach sportowych, turystycznych,
- przestrzega zasad ruchu drogowego.

Formy realizacji: w ramach realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego i kształcenia specjalnego, zajęć wychowawczych, stosowania procedur zachowania w czasie pandemii, lekcji wychowania fizycznego, wychowania komunikacyjnego, w trakcie zajęć profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia: gier, zabaw, pogadanek, konkursów, działalności LOP, PTTK, ZHP, zajęć w świetlicy szkolnej.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: zdrowie, sprawność, wytrwałość, umiejętność odmawiania i wyrzeczeń, umiejętność zdrowego spędzania czasu wolnego, dbałość o bezpieczeństwo swoje i innych, odpowiedzialność za środowisko naturalne.

Profilaktyka uzależnień.

- **Uczeń zna mechanizmy uzależnienia i szkodliwe działanie środków i substancji psychoaktywnych. Potrafi korzystać bezpiecznie z komputera:**

- zna konsekwencje prawne i zdrowotne zachowań ryzykownych,
- jest świadomy mechanizmów i szkodliwości uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków (dopalaczy), szkodliwych pokarmów (tj. cukier, fast-food), potrafi odmówić w sytuacjach nacisku,
- jest świadomy korzyści i zagrożeń płynących z Internetu, zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, rozumie, czym jest cyberprzemoc,
- zna swoją wartość, potrafi kontrolować własne emocje i radzić sobie ze stresem,
- wie, jak reagować w sytuacjach zagrożenia i gdzie szukać pomocy,
- bierze udział w kampaniach społecznościowych, akcjach, warsztatach, konkursach tematycznych związanych z problematyką uzależnień,
- chętnie uczestniczy w oferowanych przez szkołę wydarzeniach, zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych (zajęciach alternatywnych wobec złych kontaktów, nudy, beczynności).

Formy realizacji: wdrażanie programów wychowawczo - profilaktycznych, lekcje informatyki, zajęcia wychowawcze, warsztaty, współpraca z rodzicami, współpraca z instytucjami, realizacja projektów, twórczość artystyczna, spotkania ze specjalistami, indywidualna opieka nad dziećmi i rodzinami dysfunkcyjnymi, zajęcia rozwijające, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów, rodziców i nauczycieli, pomoc materialna dla potrzebujących.

Efekty, czyli wartości, które chcemy wykształcić: odpowiedzialność za siebie i innych, umiejętność aktywnego spędzania wolnego czasu i bezpiecznego korzystania z komputera i in. środków komunikowania się, rozpoznawania i unikania sytuacji ryzykownych, dbanie o zdrowie psychiczne, wiedza jak oprzeć się presji grupy, wiedza gdzie i do kogo zwrócić się o pomoc.

VII. Innowacje, programy i projekty wychowawczo-profilaktyczne realizowane w szkole:

Realizowane są innowacje pedagogiczne:

- „Świat pełen emocji” w ramach projektu "Czytam z klasą lekturki spod chmurki" – kl II,

- „Ortograficzne portfolio” – kl II,
- „Ortografia do nas trafia” - kl III,
- „Trening komunikacji, zabawy i emocji ” – oddziały przedszkolne,
- „Nietypowo, ale topowo” - kl I,
- „Bezpieczeństwo na drodze i pierwsza pomoc”- kl I-VIII,
- „English through songs” – kl IV-VII.

Programy Wychowania Zdrowotnego:

- program „Dzieciństwo bez próchnicy”- oddziały przedszkolne,
- program „Klub bezpiecznego Puchatka” – klasy I,
- Adaptacja 7-latków w szkole - klasy I,
- „Środowiskowy Program Wychowania Zdrowotnego w Szkole” – wybrane elementy,
- „Żyj zdrowo i bezpiecznie”.

Inne programy wychowawczo-profilaktyczne realizowane w całości lub częściowo:

- programy profilaktyczne „Nie pal przy mnie proszę” (kl. III) i „Znajdź właściwe rozwiązanie” (rekomendacja Sanepid-u),
- „Przyjaciele Zippiego” - dla dzieci młodszych (program rekomendowany),
- Unplugged (program rekomendowany),
- „Nie spal się na starcie”,
- Program profilaktyczny: „Jak żyć z ludźmi”,
- „Saper, czyli jak rozminować agresję” – elementy,
- Lekcje wychowawcze – wyd. Seventh Sea,
- „Każdego można za coś pochwalić”;
- Zajęcia z cyklu „Grzeczność na co dzień”,
- Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

„Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego”, czyli działania edukacyjno - profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne, doradczo-konsultacyjne:

- Budowanie pozytywnej atmosfery służącej zdrowiu psychicznemu;

- Budowanie kompetencji miękkich: poczucia własnej wartości, asertywności, wyrażanie własnych potrzeb, efektywna komunikacja, jak słuchać?, jak mówić?, empatia i dostrzeganie potrzeb innych, zarządzanie własnym czasem, odnajdywanie się w grupie;
- Radzenie sobie w sytuacjach trudnych: ze stresem, z agresją własną i zewnętrzną oraz przemocą, z negatywnym wpływem społecznym;
- Wspieranie rozwoju duchowego: samokontroli i wytrwałości, refleksyjnego myślenia o sobie, rozwoju przez sztukę, planowanie swojego rozwoju, świadomość wyznawanych wartości, umiejętność wyciszania się i kontroli emocji;
- Umiejętność krytycznego spojrzenia na wzorce medialne;
- „Dziennik wdzięczności”.

Warsztaty i szkolenia dla rodziców i nauczycieli:

- Jak radzić sobie z emocjami, żeby nie iść w uzależnienia? – komunikacja, rola rodziców, współpraca ze szkołą,
- ABC uważnego rodzica - Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Budowanie właściwych relacji szkoła – rodzic,
- Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym,
- Podejmowania poprawnych reakcji w sytuacjach kryzysowych,
- Standardy ochrony małoletnich w jednostkach – co każdy pracownik powinien wiedzieć ?,
- Jak dawać uczniom siłę psychiczną, czyli jak kształtować zdolność do odczuwania, zrozumienia i przyjęcia swoich emocji?.

Programy ogólnopolskie:

- „Narodowe czytanie”,
- „Lekcje o finansach – edycja 2024” – wycieczki,
- „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole”.

VIII. Założenia ewaluacyjne:

Przebieg realizacji programu będzie sprawdzany przez cały okres jego realizacji. W czerwcu Zespół Wychowawczy, we współpracy z dyrekcją szkoły i pedagogami, opracuje i przedstawi Radzie Pedagogicznej sprawozdanie z realizacji celów i zadań założonych w programie i opracuje wnioski do dalszej pracy. Pozwoli to ocenić zakres wykonanych działań i skuteczność działań wychowawczych i profilaktycznych, wprowadzić ewentualne zmiany w roku następnym.

IX. Załączniki do Programu:

Plany pracy wychowawców klas, specjalistów, wychowawców świetlicy szkolnej, nauczycieli bibliotekarzy, Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji uczniowskich.